

Příklady vzdělávacích aktivit

- **Řešení nové nádrže na vodu na zahradě.** Brainstorming. Zapište všechny nápady, jak nádrž realizovat: Návodné otázky pomohou navrhnout:
 - Jaký materiál použít?
 - Půjde zachytávat dešťová voda?
 - Způsoby doplňování vody do nádrže?
 - Kam ji umístit? Koho potřebujeme k její realizaci?
 - Kolik času a peněz bude potřeba?
 - Kdo ji pomůže zrealizovat?
 - Můžete použít klasické psaní na flipchart nebo psát jednotlivé nápady na lístečky (tzv. post-ity) v malých skupinách nebo individuálně.
 - Po brainstormingu by se měly nápady seskupit do okruhů, vybrat priority a stanovit postup realizace - sepsat dílčí kroky (např. zjištění cen materiálů) a kdo je za celou realizaci zodpovědný.
- **Kompostujeme, nehnijeme.** Cvičení. Připravte si hromadu předmětů a rozhodněte jednotlivě nebo ve skupině, co do kompostu patří a co ne. Je dobré použít materiály přímo ze zahrady i různý odpad z domácnosti. Můžete aktivitu ztížit přidáním věcí, na které mají lidé různé názory, jako jsou: citrusy, ořechy, starý chléb, pecky, lepenka, stelivo po domácích mazlíčcích, ...
 - Jako kontrolní seznam můžete použít informační ceduli u kompostéru na zahradě nebo si vytisknout seznam hlavních bodů (viz **informační cedule u kompostéru**).

Co patří do kompostéru, Zdroj: <https://helpmecompost.com/compost/materials/what-can-you-compost/>

- Hra na semínko s dětmi.** Hraní rolí. Jsme malé semínko v zemi (krčíme se), padá na nás déšť, pomalu rosteme v rostlinu (postupně se zvedáme ze země), svítí slunce, natahujeme k němu ruku, kveteme, dozrávají na nás plody, ochlazuje se, opadávají nám listy, usycháme a opět se noříme do země (krčíme se u země). Přechody jednotlivých fází můžeme využít formou otázek: Co potřebuje semínko, aby vyklíčilo? Co potřebuje, aby vyrostlo v rostlinu (vodu, slunce, vzduch, živiny)? Co se stane, když nemá dostatek vody? Co se stane, když přijde zima?
 - Touto hrou chceme dětem ukázat, že semínka, stejně jako sazenice, potřebují světlo, teplo, vodu, půdu s živinami a prostor, aby mohly růst podle konečné velikosti svých plodů.
- Co lze uvařit ze zahradních plodů.** Skupinová práce. Rozdělte skupinu na menší skupinky po 3-4 lidech. Nechte všechny projít zahradu a určit, co by se dalo sklídit a uvařit společně ze společných záhonů nebo v kombinaci místních a již zakoupených surovin. Pokud na zahradě není kuchyň, nevadí. K přípravě

limonády nebo salátu nepotřebujete kuchyň, stačí stůl, prkénko, nůž, mísa, džbán a místo s tekoucí vodou nebo zásobou pitné vody, např. v kanystru. Vařit můžete také na ohni/v kotlíku, velmi dobrá je také grilovaná zelenina.

- Účastníci se tak mohou naučit, jak zpracovávat pro ně neznámé plodiny, využívat rozmanitost a navázat na sezónnost a místní podmínky. Společná ochutnávka připravených pokrmů sbližuje lidi u společného stolu a na závěr otevírá prostor pro diskusi nejen o zkušenostech s vařením, ale zejména o kvalitních potravinách.¹

- **Zakládáme kompost a kompostujeme.** Workshop s diskuzí. Připravíme místo pro založení nového kompostéru, materiál na jeho výrobu a vyzveme účastníky, aby se zapojili do jeho stavby. Při práci nebo po jeho postavení je možné se společně zamyslet nad významem a přínosy kompostování. Kompostér může být doplněn vlastnoručně vyrobenou informační cedulí o tom, co patří do kompostéru. Lze zpestřit diskuzi s otázkami jako např:

- Proč má třídění bioodpadu smysl pro každého?
- Jaký organický odpad produkuje doma, v práci, ve škole nebo na zahradě?
- Co můžete udělat pro to, aby se organický odpad dostal tam, kam patří - zpět do půdy. Jak to můžete udělat?
- Podobným způsobem lze na zahradě vybudovat kompostovací toaletu.
- Připravené přehledy můžete použít v dalších materiálech: **Info cedule ke kompostéru, Jaké jsou Výhody kompostování.**

- **Zkouška prstem před zaléváním².** Cvičení. Zapíchněte prst do hlíny u kořene rostliny, pokud je půda suchá, zalévejte. Pokud ucítíte vlhkost, pak se vašim rostlinám daří dobře a konvičku se zálivkou můžete odložit. Kroky prstového testu:

- Zapíchněte prst do hlíny, obvykle až po druhý kloub
- Zjistěte, zda je v půdě vlhkost, nebo ne
- Zalejte, pokud je suchá, vynechejte, pokud je mokrá

¹ Příručka pro učitele - uzavřený cyklus jídla do škol, *Kokoza*, 2021, s. 23

² Whitney L. The Right Way To Water Your Plants [online], 2010, Převzato z: <https://www.naturehills.com/blog/post/the-right-way-to-water-plants>.